

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 2-4 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2001

“Ι. ΒΕΛΛΙΔΗΣ” ΗΕΛΕΧΡΟ

18
2

Ο

ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ
ΠΑΙΔΙΚΗ & ΕΦΗΒΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΑΘΛΗΤΙΚΗΣ
ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

για διατήρηση της πειθαρχίας. Οι εξεταζόμενοι εκτιμούν ότι περισσότερο οι θεολόγοι και λιγότερο οι καθηγητές ξένων γλωσσών χρησιμοποιούν στρατηγικές που προάγουν τους εσωτερικούς λόγους πειθαρχίας. Οι μαθητές εκτιμούν ότι περισσότερο οι φιλόλογοι και λιγότερο οι καθηγητές φυσικής αγωγής εφαρμόζουν στρατηγικές που δίνουν έμφαση στην εσωτερική πίεση. Για τις υπόλοιπες στρατηγικές η αντίληψη των μαθητών εμφανίζεται χωρίς σημαντικές διαφοροποιήσεις ως προς την ειδικότητα των καθηγητών.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΜΕ ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΙΟΜΕΤΡΟ (CSA)

Γιαννικοπούλου, Β., Ταυρίδου, Π., Αυγερινός, Α.

Τ.Ε.Φ.Α. και Αθλητισμού Τομέας Φυσικής Δραστηριότητας και Αναψυχής Α.Π.Θ

Η σχολική φυσική αγωγή (ΣΦΑ) αποτελεί για την πλειοψηφία των Ελλήνων μαθητών την μοναδική ευκαιρία για συμμετοχή σε οργανωμένη και καθοδηγούμενη άσκηση. Σκοπός αυτής της μελέτης ήταν η αξιολόγηση της δραστηριότητας των μαθητών στο μάθημα της ΣΦΑ με ένα αντικειμενικό όργανο μέτρησης. Στη μελέτη συμμετείχαν 51 μαθητές/τριες (23 αγόρια & 28 κορίτσια) της ΣΤ' Δημοτικού ηλικίας 11(5 μήνες) που επιλέχτηκαν τυχαία από 6 διαφορετικά σχολεία. Αξιολογήθηκαν 16 ωριαία μαθήματα ΣΦΑ στα οποία κατεγράφη με το επιταχυνσιόμετρο CSA (Computer Science and Application Inc. 7164 Salimar) η φυσική δραστηριότητα (ΦΔ) που εκτελέστηκε από τους δοκιμαζόμενους λεπτό προς λεπτό. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι α) το μάθημα της ΣΦΑ συνολικά είναι ιδιαίτερα αποτελεσματικό ως προς την ποιότητά του καθώς το 68% περίπου της διάρκειάς του οι μαθητές εμπλέκονται σε ΦΔ υψηλής έντασης ενώ μόνο το 16,4% του χρόνου δαπανάται σε δραστηριότητες χαμηλής έντασης, β) τα αγόρια είναι περισσότερο δραστήρια στο μάθημα σε σχέση με τα κορίτσια ($t_{(49)}=3,016$, $p<.05$) και εκτελούν μεγαλύτερο όγκο φυσικής δραστηριότητας σε υψηλότερη ένταση, γ) στο σχολικό περιβάλλον εκτελείται αθροιστικά το 46% της ΦΔ των τυπικών σχολικών ημερών των μαθητών, αλλά μόνον το 6,8% αυτής της δραστηριότητας αντιστοιχεί στο μάθημα της ΣΦΑ και σε άλλες μορφές σχολικού αθλητισμού. Σε αντίθεση με τα ευρήματα άλλων μελετών τα αποτελέσματα έδειξαν ότι η ΣΦΑ στο δημοτικό δραστηριοποιεί αποτελεσματικά τους μαθητές. Ωστόσο, η συνολική της προσφορά στη ΦΔ που εκτελείται στο σχολικό περιβάλλον είναι μικρή. Απαιτείται λοιπόν αύξηση των ωρών του μαθήματος και η δημιουργία προϋποθέσεων στα πλαίσια του ολοήμερου σχολείου για τακτική συμμετοχή σε οργανωμένες μορφές άσκησης ώστε περισσότεροι μαθητές να επωφελούνται των ευεργετημάτων για την υγεία τους.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΜΕ ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΙΟΜΕΤΡΟ (CSA)

Γιαννικοπούλου Β., Ταυρίδου Π., Αυγερινός Α.

Τ.Ε.Φ.Α.Α, Τομέας Φυσικής Δραστηριότητας και Αναψυχής, Α.Π.Θ

Η σχολική φυσική αγωγή (ΣΦΑ) αποτελεί για την πλειοψηφία των Ελλήνων μαθητών την μοναδική ευκαιρία για συμμετοχή σε οργανωμένη και καθοδηγούμενη άσκηση. Σκοπός αυτής της μελέτης ήταν η αξιολόγηση της δραστηριότητας των μαθητών στο μάθημα της ΣΦΑ με ένα αντικειμενικό όργανο μέτρησης. Στη μελέτη συμμετείχαν 51 μαθητές/τριες (23 αγόρια & 28 κορίτσια) της ΣΤ' Δημοτικού ηλικίας 11 (± 5 μήνες) που επιλέχτηκαν τυχαία από 6 διαφορετικά σχολεία. Αξιολογήθηκαν 16 ωριαία μαθήματα ΣΦΑ στα οποία κατεγράφη με το επιταχυσίομετρο CSA (Computer Science and Application Inc. 7164 Salimar) η φυσική δραστηριότητα (ΦΔ) που εκτελέστηκε από τους δοκιμαζόμενους λεπτό προς λεπτό. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι α) το μάθημα της ΣΦΑ συνολικά είναι ιδιαίτερα αποτελεσματικό ως προς την ποιότητά του καθότι το 68% περίπου της διάρκειάς του οι μαθητές εμπλέκονται σε ΦΔ υψηλής έντασης ενώ μόνο το 16,4% του χρόνου δαπανάται σε δραστηριότητες χαμηλής έντασης, β) τα αγόρια είναι περισσότερο δραστήρια στο μάθημα σε σχέση με τα κορίτσια ($t(49)=3,016$, $p<.05$) και εκτελούν μεγαλύτερο όγκο φυσικής δραστηριότητας σε υψηλότερη ένταση, γ) στο σχολικό περιβάλλον εκτελείται αθροιστικά το 46% της ΦΔ των τυπικών σχολικών ημερών των μαθητών, αλλά μόνο το 6,8% αυτής της δραστηριότητας αντιστοιχεί στο μάθημα της ΣΦΑ και σε άλλες μορφές σχολικού αθλητισμού. Σε αντίθεση με τα ευρήματα άλλων μελετών τα αποτελέσματα έδειξαν ότι η ΣΦΑ στο δημοτικό δραστηριοποιεί αποτελεσματικά τους μαθητές. Ωστόσο, η συνολική της προσφορά στη ΦΔ που εκτελείται στο σχολικό περιβάλλον είναι μικρή. Απαιτείται λοιπόν αύξηση των ωρών του μαθήματος και η δημιουργία προϋποθέσεων στα πλαίσια του ολοήμερου σχολείου για τακτική συμμετοχή σε οργανωμένες μορφές άσκησης ώστε περισσότεροι μαθητές να επωφελούνται των ευεργετημάτων για την υγεία τους.

Η ΦΥΣΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΩΣ ΣΥΝΘΕΤΙΚΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

Δούκα, Α., Αυγερινός, Α., Γιαννικοπούλου, Β.

Τ.Ε.Φ.Α.Α, Τομέας Φυσικής Δραστηριότητας και Αναψυχής, Α.Π.Θ.

Σκοπός της εργασίας είναι η παρουσίαση της εξέλιξης της φυσικής κατάστασης (ΦΚ) μαθητών που συμμετείχαν σε ένα πειραματικό πρόγραμμα παρέμβασης που στόχευε στην αύξηση της φυσικής τους δραστηριότητας. Το δείγμα αποτέλεσαν 691 μαθητές/τριες της Θεσσαλονίκης (358 κορίτσια & 333 αγόρια) του Δημοτικού και του Γυμνασίου ηλικίας 11 (± 5 μήνες) και 13 (± 6 μήνες) αντίστοιχα που φοιτούσαν σε 15 διαφορετικά σχολεία. Η παρέμβαση εφαρμόστηκε στο σχολικό περιβάλλον και διήρκεσε έξι μήνες. Σε σχέση με τη ΦΚ το πρόγραμμα περιελάμβανε α) συμμετοχή σε προκλητικές δραστηριότητες και σπορ, β) αυτό-αξιολόγηση με την χρήση ατομικής καρτέλας και επίτευξη προσωπικών στόχων, γ) συμμετοχή σε σεμινάρια, μετρήσεις και ομαδικές εργασίες με στόχο την αύξηση των γνώσεων σε θέματα άσκησης. Οι 16 καθηγητές φυσικής αγωγής που συμμετείχαν στην παρέμβαση παρακολούθησαν επιμορφωτικά σεμινάρια σχετικά με τη διδασκαλία των εννοιών της Άσκησης για Υγεία. Οι μαθητές αξιολογήθηκαν στην αρχή και στο τέλος του προγράμματος συμμετέχοντας σε 6 δοκιμασίες της δέσμης αξιολόγησης EUROFIT. Η ανάλυση των αποτελεσμάτων με την πολυμεταβλητή ανάλυση διακύμανσης με επαναλαμβανόμενες μετρήσεις (MANOVA) έδειξε:

α) σημαντικές κύριες επιδράσεις του φύλου και της ηλικίας σε όλες τις δοκιμασίες, β) σημαντική βελτίωση σε όλες τις δοκιμασίες της ΦΚ εκτός της ευκαμψίας και για τα δύο φύλα γ) η βελτίωση ήταν σημαντικότερη για τους υποκινητικούς μαθητές/τριες και τα κορίτσια οι οποίοι παρουσίασαν ιδιαίτερα χαμηλά επίπεδα φυσικής απόδοσης. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι τα περιεχόμενα και οι διδακτικές προσεγγίσεις του μοντέλου της Άσκησης για Υγεία μπορούν να αποτελέσουν ένα αποτελεσματικό και ευχάριστο συνθετικό του αναλυτικού σχολικού προγράμματος φυσικής αγωγής για όλους τους μαθητές. Ωστόσο, η δημιουργία εθνικών νορμών σε ανάλογους δείκτες υγείας θα βοηθούσε στην συγκριτική αξιολόγηση και την καλύτερη ερμηνεία των αποτελεσμάτων.

P3

ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΑ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΤΩΝ ΔΥΟ ΦΥΛΩΝ ΣΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Φανιόπουλος Χ., Εμμανουηλίδου Μ., Λιάνδη Π., Τασούκας Π., Τρέντζου Α., Αμαραντίδου Σ.
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Η διάκριση των κοινωνικών ρόλων των δύο φύλων συνεχίζεται από την αρχαιότητα ως τις μέρες μας. Η ίδια η οικογένεια υποθάλπει, καλλιεργεί και διδάσκει στα παιδιά από πολύ νωρίς το διαχωρισμό των φύλων. Η επιστήμη δέχεται ότι η διαφοροποίηση της συμπεριφοράς των δύο φύλων οφείλεται σε αλληλεπίδραση των κοινωνικών και βιολογικών παραγόντων. Από τις έρευνες που αφορούν τις διαφορές στα σωματικά χαρακτηριστικά και στις νοητικές ικανότητες των αγοριών και των κοριτσιών φάνηκε ότι στη διαμόρφωση στάσης απέναντι στα δύο φύλα κυρίαρχο ρόλο παίζουν οι στερεοτυπικές αντιλήψεις που μεταφέρονται και στο μάθημα της φυσικής αγωγής. Επισημαίνεται ότι είναι απαραίτητος ο σχεδιασμός του μαθήματος με βασικό θέμα την αλληλεπίδραση των φύλων καθώς και τη διάθεση αυτοκριτικής του διδάσκοντα για να ελεγχονται οι προκαταλήψεις και η ανόμοια συμπεριφορά απέναντι στα κορίτσια και τα αγόρια.

P4

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ, ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΚΑΙ ΛΥΚΕΙΟ

Τοσουνίδης Α., Ζαρώτης Γ., Φουρνατζής Α., Φαχαντίδου Α.
(Τ.Ε.Φ.Α.Α., ΑΠΘ).

Σκοπός της εργασίας είναι να αναλύσει τον ελεύθερο χρόνο των μαθητών του Δημοτικού, Γυμνασίου και Λυκείου. Χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος του δειγματοληψίας σε αστικά, ημιαστικά και αγροτικά σχολεία, όπου μοιράστηκαν ερωτηματολόγια σε 527 μαθητές / -τρίες. Τα αποτελέσματα της έρευνας κατέδειξαν τον περιορισμένο ελεύθερο χρόνο, την άτυπη σχολιοποίησή του, τον περιορισμένο χρόνο συμμετοχής σε οργανωμένες θεσμικές δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου, την αυξημένη προτίμηση σε εξωτερικές, αυθόρμητες, συλλογικές κινητικές και παιγνιώδης δραστηριότητες, την μεγάλη συχνότητα σε δραστηριότητες με συναναστροφή με άλλους (φίλους, οικογένεια), την έντονη επιθυμία για παροχή από το σχολείο αγωγής του ελεύθερου χρόνου και προσφοράς δραστηριοτήτων ελεύθερου χρόνου, την τηλεθέαση 2 ως 4 ωρών το Σαββατοκύριακο βλέποντας ταινίες και τηλεπαιχνίδια, την έντονη επιθυμία για περιπετειώδη και χιουμοριστικά εξωσχολικά βιβλία και για κυρίως ξένα και μοντέρνα ελληνική μουσική καθώς και περιορισμένη επιθυμία για εκπομπές εν όψη των ολυμπιακών αγώνων του 2004.

139

